

<http://dx.doi.org/10.16926/gea.2025.02.02.09>

mgr Łucja Greta ORŁOWSKA

<https://orcid.org/0009-0004-4880-6211>

asystent sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym we Wrocławiu

e-mail: lucjaa.orlowska@gmail.com

Dopuszczalność wniesienia skargi do sądu administracyjnego za pośrednictwem systemu e-doręczeń

Streszczenie

Przedmiotem niniejszego artykułu jest problematyka doręczeń elektronicznych w postępowaniu sądowoadministracyjnym. Ustawodawca zdecydował się na pełne wdrożenie tej instytucji do postępowania przed sądem administracyjnym dopiero od 1 października 2029 r. Tymczasem organy administracji publicznej oraz organy podatkowe stosują ją już od początku 2025 r. Co istotne, w postępowaniu sądowoadministracyjnym obowiązuje pośredni tryb wnoszenia skargi. Z uwagi na regulację art. 12b i art. 54 §1a p.p.s.a. w większości sądy stanęły na stanowisku, iż skarga wniesiona za pośrednictwem systemu e-doręczeń jest niedopuszczalna. Niektóre sądy uznały jednak, że pogląd taki ogranicza prawo do sądu i stanowi nadmierny formalizm. Niniejszy artykuł stanowi próbę odpowiedzi na pytanie, czy taka skarga jest dopuszczalna.

Słowa kluczowe: e-doręczenia, skarga, postępowanie sądowoadministracyjne, elektronizacja postępowania, nadmierny formalizm, prawo do sądu.

Wstęp

Zgodnie z zasadą skargowości postępowanie sądowoadministracyjne jest inicjowane poprzez skuteczne wniesienie skargi przez uprawniony podmiot. W procedurze sądowoadministracyjnej ustawodawca przewidział kilka sposobów wniesienia skargi. Skarżący może to uczynić za pośrednictwem wyznaczonego operatora pocztowego oraz za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Ustawodawca zdecydował się na elektronizację postępowań sądowych w poszczególnych procedurach, w tym postępowania przed sądami administracyjnymi. Jednym z rozwiązań mających na celu usprawnienie postępowań sądowych było wprowadzenie doręczeń elektronicznych, zwanych dalej w treści niniejszego artykułu „e-doręczeniami”

albo „systemem e-doręczeń”. Środki te z początkiem 2025 r. wdrożono skutecznie zarówno do postępowania administracyjnego, jak i postępowania podatkowego. Tymczasem zgodnie z art. 155 ust. 7 Ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych¹ sądy i trybunały, komornicy, prokuratura, organy ścigania i Służba Więzienna są obowiązane stosować przepisy ustawy w zakresie doręczenia korespondencji z wykorzystaniem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego lub publicznej usługi hybrydowej dopiero od dnia 1 października 2029 r. Tymczasem w postępowaniu sądowoadministracyjnym obowiązuje pośredni tryb wnoszenia skargi do sądu administracyjnego, a organy wdrożyły już przesyłanie korespondencji za pośrednictwem systemu e-doręczeń. Z uwagi na powyższą, celową bądź nie, „lukę ustawodawcy” w sądach administracyjnych zaistniała wątpliwość co do skuteczności wniesienia skargi do sądu administracyjnego za pośrednictwem organu poprzez e-doręczenia. Przedmiotowe zagadnienie zostanie poddane szczegółowej analizie w niniejszym artykule.

Wniesienie skargi do sądu administracyjnego w formie dokumentu elektronicznego

Wniesienie skargi do sądu administracyjnego

Zgodnie z treścią art. 54 §1 Ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi² skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi. Ogólną zasadą jest zatem pośredni tryb wnoszenia skargi do sądu administracyjnego, co istotnie odróżnia procedurę sądowoadministracyjną od innych postępowań sądowych, w których zasadą jest wnoszenie pisma inicjującego postępowanie bezpośrednio do Sądu przed uprawniony podmiot. Jest to uwarunkowane specyfiką postępowania sądowoadministracyjnego, bowiem przed przekazaniem skargi do sądu organ może skorzystać z uprawnienia autokontrolnego, o którym stanowi art. 54 §3 p.p.s.a. Nadmienić należy, iż art. 3 §2 p.p.s.a. zawiera otwarty katalog spraw, w których właściwe do orzekania są właśnie sądy administracyjne. Podstawy jurysdykcji sądów administracyjnych zostały również uregulowane w ustawach materialnoprawnych³.

¹ Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1045, dalej: u.d.e.

² Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 935 ze zm., dalej: p.p.s.a.

³ Tytułem egzemplifikacji można wskazać np. art. 273 ust. 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, t.j.: Dz. U. z 2025 r., poz. 960, zgodnie z którym od decyzji, w której organ wykonawczy gminy określa wysokość opłaty za usługi wodne, podmiotowi korzystającemu z usług wodnych przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Wymogi formalne skargi

Skarga do sądu administracyjnego jest „kwalifikowanym” pismem procesowym – oprócz wymogów ogólnych, stawianych każdemu pismu procesowemu, musi również spełniać wymogi szczególne określone w ustawie. I tak zgodnie z art. 46 §1 p.p.s.a. skarga, jak każde inne pismo procesowe, powinna zawierać oznaczenie sądu, imię i nazwisko stron oraz ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników, oznaczenie rodzaju pisma, osnovę wniosku lub oświadczenia, podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika, wymienienie załączników. Art. 46 §2 p.p.s.a. doprecyzowuje, co powinna zawierać skarga jako pierwsze pismo w sprawie, a jest to przede wszystkim miejsce zamieszkania, a w razie jego braku adres do doręczeń oraz stosowne numery identyfikacyjne, czyli np. nr PESEL lub REGON albo KRS bądź też NIP, w zależności od tego, jakim podmiotem jest strona.

Wymogi szczególne dla skargi określa zaś art. 57 §1 p.p.s.a. a są to: wskazanie zaskarżonego aktu lub czynności, oznaczenie organu, określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego. Niespełnienie wymogów formalnych skutkuje odrzuceniem skargi na podstawie art. 58 §1 pkt 3 p.p.s.a. po uprzednim wezwaniu przez Sąd do ich usunięcia.

Przed merytorycznym rozpoznaniem skargi sąd administracyjny w pierwszej kolejności bada z urzędu dopuszczalność skargi, co oznacza, że ustala, czy nie zachodzi jedna z przesłanek odrzucenia skargi, jakie zostały enumeratywnie wymienione w art. 58 §1 p.p.s.a. Co istotne, zaistnienie którejkolwiek z nich obliguje Sąd do odrzucenia skargi, na co wskazuje użycie zwrotu „Sąd odrzuca skargę”. Z punktu widzenia przedmiotowego artykułu najistotniejsza wydaje się być przesłanka z art. 58 §1 pkt 6 p.p.s.a. – tj. niedopuszczalność skargi z innych przyczyn. Co ważne, odrzucenie skargi oznacza, że sąd nie rozpoznaje sprawy merytorycznie, zatem nie bada zgodności z prawem zaskarżonego aktu. Takie orzeczenie ma zatem daleko idące skutki, ponieważ zaskarżony akt nie zostaje wyeliminowany z obrotu prawnego i mimo wadliwości nadal może determinować sytuację prawną Strony.

Skarga w formie dokumentu elektronicznego.

Dopuszczalność wniesienia skargi za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej

Jak już zostało powiedziane na wstępie, skarżący może wnieść skargę w formie dokumentu elektronicznego. Zgodnie z art. 12b §1 p.p.s.a. w postępowaniu sądowoadministracyjnym dokumenty elektroniczne wnosi się do sądu administracyjnego przez elektroniczną skrzynkę podawczą, a sąd doręcza takie dokumenty stronom za pomocą środków komunikacji elektronicznej na warunkach

określonych w art. 74a p.p.s.a. Z kolei zgodnie z art. 12b §4 p.p.s.a. przepisy dotyczące zastosowania środków komunikacji elektronicznej stosuje się odpowiednio do organów, do których lub za pośrednictwem których składane są pisma w formie dokumentu elektronicznego. Ponadto w odniesieniu do omówionych powyżej wymogów formalnych wskazać należy, że załączniki wnoszone do sądu w formie dokumentu elektronicznego powinny zostać podpisane przez stronę albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym (art. 46 § 2a i 2b p.p.s.a.). Jednocześnie jeśli skarga jest wnoszona w formie załącznika do pisma okólnego na platformie ePUAP, skarga musi zostać podpisana odrębnie, w razie niedopełnienia tego wymogu podlega odrzuceniu (zob. uchwała NSA z dnia 6 września 2021 r. sygn. I FPS 2/21).

Wykładnia literalna art. 12b p.p.s.a. prowadzi do konstatacji, iż w świetle obecnie obowiązujących przepisów skargę w formie dokumentu elektronicznego można wnieść jedynie za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej (ESP)⁴. Sama ESP została zdefiniowana w art. 3 pkt 17 Ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne⁵ jako dostępny publicznie środek komunikacji elektronicznej służący do przekazywania dokumentu elektronicznego do podmiotu publicznego przy wykorzystaniu powszechnie dostępnego systemu informatycznego. W doktrynie wskazuje się, że przedmiotowa skrzynka charakteryzuje się zdolnością do przyjmowania dokumentów elektronicznych zgodnie ze standardami określonymi przez ministra właściwego do spraw informatyzacji i posiada funkcję wydawania i przesyłania urzędowego potwierdzenia odbioru⁶. Z kolei art. 3 pkt 13 u.o.i. stanowi, że elektroniczna platforma usług administracji publicznej (ePUAP) to system teleinformatyczny, w którym instytucje publiczne udostępniają usługi przez pojedynczy punkt dostępowy w sieci Internet.

Z powyższego wynika zatem, że w świetle obecnej regulacji p.p.s.a. jedyną dopuszczalną formą wniesienia skargi w formie dokumentu elektronicznego jest wniesienie jej za pośrednictwem ESP poprzez platformę ePUAP. Jednak jak pokazuje praktyka, strony wnoszą skargi także za pośrednictwem e-doręczeń czy też e-US⁷. Wobec powyższego należy rozważyć, czy zasadne jest poprzestanie wyłącznie na literalnej wykładni art. 12b p.p.s.a. albo też czy należy sięgnąć do innych reguł wykładni.

⁴ P. Pietrasz, *Doręczenia elektroniczne w postępowaniu administracyjnym oraz podatkowym od 10 grudnia 2023 r. a postępowania sądowoadministracyjne*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2023, nr 6, s. 31.

⁵ Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1557, dalej: u.o.i.

⁶ M. Romańska, [w:] *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, wyd. VI, red. T. Woś, Warszawa, art. 12(b), LEX/el 2016.

⁷ e-Urząd Skarbowy.

Zmiany wprowadzone do p.p.s.a ustawą o doręczeniach elektronicznych

Art. 96 Ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1047; dalej: u.d.e.) wprowadza pewne istotne zmiany w p.p.s.a.⁸ Art. 166 pkt 11 u.d.e. wskazuje, że art. 96 pkt 1–17 i 19 u.d.e. wchodzi w życie z dniem 1 października 2029 r., a to właśnie one nowelizują, dodają albo uchylają poszczególne przepisy p.p.s.a. dotyczące zastosowania środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu sądowoadministracyjnym⁹. Najistotniejszy jest jednak art. 155 ust. 7 u.d.e., ponieważ zgodnie z jego treścią sądy i trybunały, komornicy, prokuratura, organy ścigania i Służba Więzienna są zobowiązane stosować przepisy u.d.e. dopiero od 1 października 2029 r. Zasadnie P. Pietrasz zwraca uwagę na brak konsekwencji ustawodawcy, ponieważ tzw. podmioty publiczne, do których jak wskazuje autor zaliczają się organy administracyjne (których działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania administracyjnego może być przedmiotem skargi do sądu) zostały zobowiązane do stosowania przepisów u.d.e. znacząco wcześniej niż sądy administracyjne¹⁰. Możliwe są zatem sytuacje, w których strona wniesie skargę za pośrednictwem organu, który doręcza już korespondencję za pośrednictwem doręczeń elektronicznych. Jednak czy jest w stanie uczynić to skutecznie? Zgodnie z powyższym literalna wykładnia art. 12b p.p.s.a. prowadzi do wniosku, że w świetle obecnych przepisów p.p.s.a. wniesienie skargi w formie dokumentu elektronicznego jest możliwe wyłącznie za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej organu albo sądu. Trafnie w piśmiennictwie podkreślono, że w sytuacji, gdy strona wniesie skargę w powyżej opisany sposób, wyłączone jest zastosowanie art. 49 p.p.s.a.¹¹ Podzielić należy pogląd, że wprawdzie skarga może spełniać wszystkie warunki formalne, jednak uwzględniając wykładnię literalną art. 12b p.p.s.a. „nieprawidłowość sprowadza się do wykorzystania niewłaściwego kanału komunikacji elektronicznej”¹². Jednakże moim zdaniem nie można poprzestać na tej konstatacji. Obowiązkiem organu, stosownie do treści art. 54 §2 p.p.s.a., jest przekazanie sądowi skargi wraz z kompletnymi i uporządkowanymi aktami sprawy i odpowiedzią na skargę, w postaci papierowej lub elektronicznej, w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania skargi. Wniesienie skargi poprzez system e-doręczeń nie stoi na przeszkodzie zadośćuczynieniu powyższemu obowiązkowi, co zresztą

⁸ P. Pietrasz, *Doręczenia...*, s. 23.

⁹ Ibidem.

¹⁰ Ibidem, s. 24–25.

¹¹ Ibidem, s. 31.

¹² Ibidem, s. 31.

podkreślono już w literaturze przedmiotu¹³. W takiej sytuacji organ przekazuje skargę do sądu za pośrednictwem platformy ePUAP w ustawowo określonym terminie i może to uczynić mimo tego, że skarga została wniesiona za pośrednictwem systemu e-doręczeń.

Istotne znaczenie ma również art. 147 ust. 2 u.d.e. Zgodnie z jego treścią doręczenie korespondencji nadanej przez osobę fizyczną lub podmiot niebędący podmiotem publicznym, będące użytkownikami konta w ePUAP, do podmiotu publicznego posiadającego elektroniczną skrzynkę podawczą w ePUAP, w ramach usługi udostępnianej w ePUAP, jest równoważne w skutkach prawnych z doręczeniem przy wykorzystaniu publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego do dnia 31 grudnia 2025 r. W ślad za P. Pietraszem należy wskazać, że „choć w przytoczonym przepisie jest mowa o doręczeniu korespondencji, na gruncie przepisów p.p.s.a., w tym też art. 12b §2 *in principio* p.p.s.a., chodzi o czynność wniesienia do sądu administracyjnego dokumentu utrwalonego w postaci elektronicznej”¹⁴.

Dalej idąc, nowelizacja ustawy o doręczeniach elektronicznych z 21 listopada 2024 r. zmieniała treść art. 147 ust. 2 i 3. Art. 147 ust. 2 przybrał ww. treść, w której przewiduje stosowanie zasady równoważności doręczeń do dnia 31 grudnia 2025 r., a w poprzednim brzmieniu przewidywał jej stosowanie aż do „czasu zaistnienia obowiązku stosowania niniejszej ustawy, o którym mowa w art. 155 u.d.e., przez ten podmiot publiczny”, w tym również przez sąd administracyjny, czyli do końca września 2029 r.¹⁵ Nowelizacja u.d.e. z 21 listopada 2024 r. spowodowała zatem, że okres zastosowania zasady równoważności doręczeń, w sytuacji gdy strona wnosi pismo do sądu za pośrednictwem platformy ePUAP, będzie trwał do 31 grudnia 2025 r.¹⁶ Tymczasem w p.p.s.a. platforma ePUAP będzie stanowił główny środek komunikacji elektronicznej aż do 30 września 2029 r.¹⁷ Zatem analiza obecnej regulacji art. 147 ust. 2 u.d.e. prowadzi do wniosku, że od początku 2026 r. osoba fizyczna lub podmiot niebędący podmiotem publicznym chcący nadać korespondencję do Sądu, jeśli uczyni to za pośrednictwem platformy ePUAP, to nie będzie to równoważne z wniesieniem pisma za pośrednictwem systemu e-doręczeń. Nie zniweczy to jednak samej czynności materialnotechnicznej, jaką jest wniesienie pisma¹⁸.

¹³ Ibidem, s. 32.

¹⁴ P. Pietrasz, *Czy ustawodawca, nowelizując ustawę o doręczeniach elektronicznych, zapomniał o postępowaniu sądowoadministracyjnym?*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2025, nr 4, s. 22.

¹⁵ Ibidem, s. 23.

¹⁶ Ibidem, s. 25.

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ Ibidem, s. 30.

Stanowisko sądów administracyjnych w zakresie skuteczności wniesienia skargi do sądu administracyjnego za pośrednictwem e – doręczeń

Orzecznictwo wojewódzkich sądów administracyjnych

Wojewódzkie sądy administracyjne w większości stanęły na stanowisku, iż skargę wniesioną za pośrednictwem systemu e-doręczeń należy uznać za niedopuszczalną i odrzucić na mocy art. 58 §1 pkt 6 p.p.s.a. I tak w postanowieniu z dnia 20 marca 2025 r. sygn. II SAB/Wr 247/25 Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu stwierdził, że „ponieważ strona skarżąca w rozpoznawanej sprawie nie wniosła skargi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (ePUAP), a za pośrednictwem doręczeń elektronicznych, które w sądach administracyjnych jeszcze nie są dostępne, że – w świetle wymogów z art. 54 § 1a zd. pierwsze p.p.s.a. – skarga nie została skutecznie wniesiona. W tej sytuacji skargę należało uznać za niedopuszczalną i na podstawie art. 58 §1 pkt 6 p.p.s.a. odrzucić”. Z kolei WSA w Olsztynie postanowieniem z dnia 28 marca 2025 r. sygn. I SA/Ol 15/25 odrzucił skargę wskazując, że co prawda została ona wniesiona za pośrednictwem systemu e-doręczeń, jednakże odrzucił ją na podstawie art. 58 §1 pkt 3 p.p.s.a dając pierwszeństwo przesłance nieuzupełnienia braków formalnych. Również WSA w Gliwicach stanął na stanowisku, że „w aktualnie obowiązującym stanie prawnym skarga do sądu administracyjnego w formie dokumentu elektronicznego może zostać wniesiona jedynie za pomocą środków komunikacji elektronicznej (ePUAP), a skorzystanie z innego kanału komunikacji elektronicznej jest nieskuteczne” – postanowienie WSA w Gliwicach z dnia 31 marca 2025 r., sygn. I SAB/Gl 4/25. Z kolei WSA w Opolu w postanowieniu z dnia 16 maja 2025 r. sygn. I SA/Op 285/25 nadmienił, że choć skarżący posiada swobodny wybór co do formy wniesienia skargi do sądu administracyjnego, to jednak w sytuacji gdy decyduje się na jej złożenie w formie dokumentu elektronicznego, to może tego skutecznie dokonać tylko i wyłącznie wnosząc skargę do elektronicznej skrzynki podawczej organu na elektronicznej platformie usług administracji publicznej (ePUAP), za pośrednictwem którego składana jest skarga, a która to czynność należy już do etapu postępowania sądowoadministracyjnego. W orzecznictwie argumentowano także, że akty których przedmiotem były skargi wnoszone poprzez system e-doręczeń zawierały prawidłowe pouczenia o sposobie wniesienia skargi do sądu administracyjnego w formie papierowej lub w formie elektronicznej, z zaznaczeniem, że skargę w formie dokumentu elektronicznego wnosi się na elektroniczną skrzynkę podawczą organu na platformie ePUAP – tak m.in. postanowienie WSA w Krakowie z dnia 16 czerwca 2025 r. sygn. I SA/Kr 327/25. Podobne stanowisko sądy zajęły w odniesieniu do skarg wnoszonych za pośrednictwem e-US (np. postanowienie WSA

w Gliwicach z dnia 8 września 2025 r. sygn. akt I SA/GI 860/25) albo za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych – PUE ZUS (zob. postanowienie WSA w Poznaniu z dnia 20 września 2025 r. sygn. akt II SAB/Po 229/25).

Jednakże część sądów stanęła na stanowisku, iż skargi wniesione za pośrednictwem organów administracji publicznej poprzez system e-doręczeń mogą podlegać merytorycznemu rozpoznaniu. Tytułem egzemplifikacji wskazać należy na treść uzasadnienia wyroku WSA w Poznaniu z dnia 30 kwietnia 2025 r. sygn. IV SAB/Po 51/25, w którym Sąd podkreślił, iż usługa e-Doręczenia to usługa rejestrowanego doręczenia elektronicznego, która umożliwia wysyłanie i odbieranie korespondencji elektronicznie, ze skutkiem równoważnym z listem poleconym za potwierdzeniem odbioru. Dalej Sąd odniósł się do tego, że docelowo usługa e-Doręczeń zastąpi tradycyjną, papierową korespondencję urzędową, a także korespondencję przez ePUAP. Z uwagi na powyższą okoliczność WSA w Poznaniu uznał, że „Mając na uwadze cel wprowadzenia tejże usługi oraz to, że już teraz stanowi ona przewidziany prawem sposób komunikacji z organami administracji, który nadto ma się stać docelowym sposobem komunikacji, iż wniesienie skargi w niniejszej sprawie do sądu z pośrednictwem organu z wykorzystaniem tego systemu e-Doręczenia jest dopuszczalne”. Również WSA w Gdańsku w wyroku z dnia 16 lipca 2025 r. sygn. I SA/Gd 302/25 w sprawie w której skarga została wniesiona poprzez system e-doręczeń, pomimo wniosku organu o odrzucenie skargi z uwagą na powyższą okoliczność uznał, że została ona skutecznie wniesiona i rozpoznał ją merytorycznie. Tożsamy pogląd uzupełniony o nowe argumenty WSA w Gdańsku wyraził w wyroku z dnia 17 lipca 2025 r. o sygn. III SA/Gd 189/25 podkreślając, że „nierozpoznanie skargi złożonej – za pośrednictwem skarżonego organu – w formie elektronicznej skargi, spowodowane wyłącznie czysto formalnymi okolicznościami związanymi ze sposobem jej wniesienia przez stronę, tj. poprzez platformę internetową e-Doręczenia honorowaną w korespondencji stron z organami administracji publicznej, a nie poprzez platformę internetową ePUAP (czyli Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej) wymaganą w korespondencji z sądami administracyjnymi, w przypadku prawidłowego opatrzenia skargi podpisem elektronicznym – stanowiłoby naruszenie konstytucyjnej gwarancji prawa do sądu (art. 45 Konstytucji RP)”.

Podsumowując, w orzecznictwie sądów administracyjnych pierwszej instancji występuje rozbieżność co do dopuszczalności skargi wniesionej za pośrednictwem systemu e-doręczeń. Część sądów stoi na stanowisku, że takie skargi są niedopuszczalne, jednakże poprzestają one wyłącznie na literalnej wykładni przepisów. Takie stanowisko należy uznać za niewłaściwe. Docelowo bowiem system e-doręczeń ma zastąpić platformę ePUAP i usprawnić komunikację między obywatelem a sądem. Niektóre sądy dostrzegając te argumenty rozpoznają sprawy merytorycznie i zwracają uwagę na nieprecyzyjność ustawodawcy we wdrażaniu przepisów o e-doręczeniach.

Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego w zakresie dopuszczalności wniesienia skargi do sądu administracyjnego za pośrednictwem systemu e-doręczeń

NSA rozpoznając środki zaskarżenia od postanowień odrzucających skargi wniesione za pośrednictwem systemu e-doręczeń, konsekwentnie podzieliła stanowisko co do ich niedopuszczalności, nie czyniąc szerszych rozważań odnośnie możliwości zaistnienia nadmiernego formalizmu oraz potencjalnego naruszenia prawa do sądu. W postanowieniu z dnia 12 czerwca 2025 r. sygn. III OZ 294/25 NSA wskazał, że obecnie „jedyną drogą skutecznego wniesienia skargi w formie dokumentu elektronicznego jest wniesienie jej za pośrednictwem platformy ePUAP”. NSA podzielił stanowisko o niedopuszczalności skarg wniesionych za pośrednictwem systemu e-doręczeń także w postanowieniu z dnia 12 czerwca 2025 r. sygn. I FSK 786/25 oraz w postanowieniu z dnia 24 czerwca 2025 r. o sygn. II FSK 672/25. Warto jednak dodać, iż w postanowieniu o sygn. II FSK 672/25 NSA odniósł się do kwestii naruszenia prawa do sądu poprzez odrzucenie skargi wniesionej za pośrednictwem systemu e-doręczeń podkreślając, że „prawo do sądu nie jest prawem absolutnym, które musi zostać w każdym jednostkowym przypadku bezwzględnie zrealizowane. Strona decydując się na wszczęcie postępowania sądowego, musi liczyć się z koniecznością podjęcia pewnej aktywności procesowej, respektując zasady i tryb wnoszenia skargi do sądu administracyjnego, zaś w przypadku niedopełnienia tych obowiązków musi liczyć się z odrzuceniem środka zaskarżenia”. Jednocześnie w orzeczeniu przywołano postanowienie NSA z dnia 15 czerwca 2021 r. sygn. akt III OSK 4865/21, które dotyczyło sytuacji skierowania skargi do sądu w formie pisma elektronicznego za pośrednictwem adresu e-mail, co nie jest tożsame z sytuacją wniesienia skargi do sądu za pośrednictwem systemu e-doręczeń, zatem argument ten nie był zasadny.

Konkludując, NSA podzieliła stanowisko co do niedopuszczalności skarg wnoszonych za pośrednictwem systemu e-doręczeń. Wprawdzie niektóre orzeczenia odwołują się do prawa do sądu, ale czynią to w sposób powierzchowny, wskazując, że nie ma ono charakteru absolutnego. Orzeczenia te nie dotyczą jednak istoty problemu, czyli tego, że skarga wprawdzie jest wniesiona za pośrednictwem niewłaściwego kanału komunikacji, ale nie jest obarczona żadnymi brakami i jej rozpoznanie merytoryczne jest możliwe.

Analiza przytoczonego powyżej orzecznictwa sądownoadministracyjnego prowadzi do konstatacji, że istnieje rozbieżność w zakresie skuteczności wniesienia skargi za pośrednictwem systemu e-doręczeń. Co prawda dominuje stanowisko o niedopuszczalności przedmiotowej skargi z przyczyn formalnoprawnych. Sądy szeroko omawiają tryb wniesienia skargi do sądu w formie dokumentu elektronicznego podkreślając przy tym, że w świetle literalnej wykładni art. 54 §1a p.p.s.a. jedyną dopuszczalną formą wniesienia skargi w takiej formie jest

wniesienie jej do elektronicznej skrzynki podawczej organu. Jednocześnie sądy podkreślają, że pomimo prawidłowych pouczeń organu strony wnosily skargę za pośrednictwem niewłaściwego kanału komunikacji, jakim jest system e-doręczeń. Jednakże rozważania te nie dotyczą istoty problemu. Mianowicie, czy odrzucenie skargi, która spełnia wymogi formalne, a nadto jest opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub zaufanym (czego wymaga się od każdego pisma wnoszonego w formie dokumentu elektronicznego, a w szczególności skargi), a jedynie została wniesiona za pośrednictwem organu poprzez niewłaściwy kanał komunikacji, nie stanowi przejawu nadmiernego formalizmu i nie ogranicza stronie prawa do sądu? Moim zdaniem na tak postawione pytanie należy udzielić odpowiedzi twierdzącej. Szczególnie myśląc, i to zarówno dla skarżących, jak i profesjonalnych pełnomocników może być okoliczność, iż ustawa dopuszcza możliwość wnoszenia pism za pośrednictwem e-doręczeń do organów, a wyłącza możliwość wniesienia skargi w ten sposób. Ponadto w skargach wnoszonych tą drogą często wskazany jest adres ePUAP strony oraz zawarte jest żądanie doręczenia korespondencji przez Sąd za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Na tożsame argumenty uwagę zwrócił WSA w Warszawie w wyroku z dnia 11 czerwca 2025 r. sygn. akt III SA/Wa 778/25¹⁹. Z ustnych motywów rozstrzygnięcia wynika, że WSA w Warszawie stanął na stanowisku, że e-doręczenia to swoista „pułapka” dla obywateli²⁰. „Nie do pogodzenia z zasadami państwa prawa jest taka sytuacja, w której uznaje się, że e-doręczenia tak wszechobecne na etapie przedsądowym dyskwalifikują skuteczność skargi wnoszonej do sądu”²¹. Nadto Sąd podkreślił, że obecna sytuacja prawna jest myląca zarówno dla podatników, jak i dla profesjonalnych pełnomocników – „Podatnik nie ma obecnie czytelnego komunikatu, który system doręczeń jest właściwy i do kiedy”²². Zmiany w zakresie art. 147 ust. 2 u.d.e. zostały omówione powyżej i mogą wprowadzać zamieszanie dla stron, ponieważ literalna treść wskazuje, że ePUAP powinien zostać wyłączony z użycia w postępowaniu sądowoadministracyjnym z początkiem 2026 r. Jednakże art. 148 ust. 1 u.d.e. wskazuje, że zawartość korespondencji użytkownika zgromadzonej na platformie ePUAP będzie dostępna do użytku 30 września 2029 r. Zatem raz jeszcze należy podkreślić, że ustawodawca nie dostosował należycie nowelizacji u.d.e. w stosunku do postępowania sądowoadministracyjnego. Wydaje się, że sąd powinien dostrzec brak konsekwencji ustawodawcy i orzekać na korzyść strony. Również i niektóre sądy, które konsekwentnie zajmują stanowisko o niedopuszczalności skargi wniesionej za pośrednictwem e-doręczeń, wskazują, że

¹⁹ Na dzień oddania artykułu – tj. 15.09.2025 r. uzasadnienie do wyroku nie zostało jeszcze opublikowane w CBOSA.

²⁰ Dziennik „Gazeta Prawna” 2025, nr 154.

²¹ Ibidem.

²² Ibidem.

strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi – zob. postanowienie WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 9 września 2025 r. sygn. I SA/Go 264/25. Zdaje się więc, że NSA powinien dostrzec sygnalizowane rozbieżności w orzecznictwie i zdecydować się na podjęcie uchwały²³.

Prawo do sądu a dopuszczalność wniesienia skargi do sądu administracyjnego za pośrednictwem systemu e-doręczeń

Prawo do sądu – charakterystyka

Prawo do sądu zostało uregulowane zarówno na poziomie krajowym, tj. w art. 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78., poz. 483, dalej: Konstytucja RP), jak i na poziomie międzynarodowym – zob. art. 6 ust. 1 Konwencji z dnia 4 listopada 1950 r. o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r., nr 61, poz. 284, dalej: EKPC) oraz art. 14 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych z dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r., nr 38, poz. 167, dalej: MPPOiP). Zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Co istotne ustrojodawca nie użył słowa „obywatel Rzeczypospolitej Polskiej” tylko sformułowania „każdy”, aby nadać temu prawu przymiot powszechności²⁴. Pod pojęciem „każdego” należy rozumieć zarówno osobę fizyczną, jak i osobę prawną prawa prywatnego²⁵. W literaturze wskazuje się, że prawo do sądu w istocie składa się z trzech uprawnień: prawa dostępu do sądu, tj. prawa do uruchomienia procedury przed sądem, prawa do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności, prawa do orzeczenia sądowego, czyli do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia swojej sprawy²⁶. Art. 77 ust. 2 Konstytucji RP ustanawia zasadę, iż ustawa nie może nikomu zamykać drogi sądowej dochodzenia naruszonych wolności lub praw. Jednakże prawo do sądu nie wynika wyłącznie z regulacji zawartej w ustawie ustrojowej. Art. 6 ust. 1 zd.1 EKPC wyraźnie

²³ B. Śliwczyński, L. Łuczak-Noworolnik (red.), *e-Wymiar sprawiedliwości w aspekcie europejskim*, s. 27, <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi5nNqbpNiPAxVdAxAIHbibHkgQFnoECCMQAQ&url=https%3A%2F%2Fbibliotekanauki.pl%2Fbooks%2F2029518.pdf&usg=AOvVawongvulpW3RHbdkfZtBy-Il&opi=89978449> [pobrano dn.: 13.09.2025 r.].

²⁴ P. Sarnecki, Art. 45, [w:] L. Garlicki, M. Zubik (red.), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. II, wyd. II, LEX/el 2016.

²⁵ P. Tuleja, Art. 45, [w:] P. Czarny, M. Florczak-Wątor, B. Naleziński, P. Radziejewicz, P. Tuleja, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, wyd. II, LEX/el 2023.

²⁶ Ibidem.

stanowi, że każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą przy rozstrzyganiu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym albo o zasadności każdego oskarżenia w wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej. Z kolei art. 14 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych stanowi, że „Wszyscy ludzie są równi przed sądami i trybunałami. Każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia sprawy przez właściwy, niezależny i bezstronny sąd, ustanowiony przez ustawę, przy orzekaniu co do zasadności oskarżenia przeciw niemu w sprawach karnych bądź co do jego praw i obowiązków w sprawach cywilnych(...)”. Podkreślić w tym miejscu trzeba, że na mocy art. 9 Konstytucji RP, Polska została zobligowana do przestrzegania wiążącego ją prawa międzynarodowego, a przytoczone powyżej regulacje – tj. art. 6 EKPC oraz art. 14 MPPOiP stanowią integralną część międzynarodowego porządku prawnego.

Nadmierny formalizm w kontekście niedopuszczalności skarg wniesionych za pośrednictwem systemu e-doręczeń

Prawo do sądu stanowi istotne uprawnienie i nie może być arbitralnie ograniczane przez Sądy. Zasadniczym celem każdego postępowania sądowego jest rozstrzygnięcie zaistniałego sporu. Tymczasem podstawową funkcją sądów administracyjnych jest kontrola administracji publicznej i doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem²⁷. Spór sądowy w klasycznym rozumieniu zachodzi bowiem w prawie prywatnym (cywilnym), jednakże może on zaistnieć również w prawie publicznym²⁸. Oczywiście prawo do sądu nie ma jednak prymatu prawa absolutnego i jego ograniczenia są dopuszczalne na mocy art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Sąd nie może limitować zastosowania tego prawa powołując się na niemożność ustalenia stanu faktycznego, dokonania ocen istotnych elementów sprawy czy niemożność dokonania wykładni prawa²⁹. Co więcej, należy wysunąć tezę, że nadmiernie formalistyczna wykładnia przepisów określających właściwość sądu lub wymogi formalne skargi może stanowić nieuzasadnione naruszenie prawa do sądu. Nadmierny formalizm można zdefiniować jako zawężającą wykładnię zasad procesowych³⁰. Należy zatem rozważyć, czy wyrażone w orzecznictwie sądowoadministracyjnym dominujące stanowisko co do niedopuszczalności skarg wniesionych za pośrednictwem organu poprzez system e-doręczeń (nieobarczonych żadnymi innymi brakami) w istocie rzeczy nie stanowi naruszenia prawa do sądu. Odnotować należy, że formalizm procesowy towarzyszy każdej procedurze – inaczej bowiem

²⁷ K. Muzyczka, *Prawo do sądu w sprawach administracyjnych*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2022, nr 3, s. 80.

²⁸ Ibidem.

²⁹ P. Tuleja, op cit.

³⁰ https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Handbook_access_justice_POL s. 139, [pobrano dn.: 12.09.2025 r.]

w postępowaniu sądowym zapanowałby chaos. Nasuwa się zatem wniosek, że formalizm procesowy w zależności od okoliczności zaistniałych w konkretnej sprawie może stanowić albo ograniczenie prawa do sądu, albo warunek niezbędny do jego realizacji³¹. Samo pojęcie nadmiernego formalizmu procesowego nie zostało zdefiniowane w EKPC, lecz wypracowane przez orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej: ETPC)³². Powyższy termin przejawia się w judykaturze ETPC w dwóch postaciach³³. Po pierwsze, ETPC dokonuje oceny zgodności ograniczeń prawa do sądu występujących w konkretnej sprawie z treścią art. 6 ust. 1 EKPC³⁴. Po wtóre, ETPC każdorazowo podczas weryfikowania wymogów do wniesienia skargi indywidualnej analizuje również, czy w odniesieniu do spełnienia któregoś z nich nie zachodzi zjawisko nadmiernego formalizmu³⁵. W wyroku z dnia 23 maja 2024 r., 37943/17 (Patricolo i inni) ETPC orzekł w przedmiocie zbyt rygorystycznych warunków formalnych co do składania dokumentów w drodze elektronicznej do sądu wyższej instancji, jednakże poniższe uwagi należy uznać za aktualne także w odniesieniu do tematyki artykułu. ETPC podkreślił, że stosując przepisy proceduralne, „sądy muszą unikać nadmiernego formalizmu, który może uniemożliwić praktyczny i skuteczny dostęp do sądu na podstawie art. 6 EKPC”³⁶. Przedmiotowa sprawa dotyczyła sytuacji, gdy skarga kasacyjna została uznana za niedopuszczalną, ponieważ w aktach sprawy brak było poświadczenia zgodności z oryginałem elektronicznej kopii potwierdzenia doręczenia wyroku, którego dotyczyła skarga³⁷. ETPC wskazał wówczas, że w orzecznictwie TSUE wielokrotnie wyrażano pogląd, że elektronizacja postępowania sądowego nie może powodować negatywnych konsekwencji dla stron³⁸. Zasadne jest zatem podniesienie pytania, czy sądy administracyjne odrzucając skargi nie zamykają stronom prawa do sądu nie stosując zarazem nadmiernego formalizmu? Jedyną nieprawidłowością jest bowiem niewłaściwy kanał komunikacji elektronicznej. Strony mogą go stosować z przyzwyczajenia (poprzez e-doręczenia komunikują się z nimi organy). Już okres pandemii COVID-19 udowodnił, że sądownictwo administracyjne wymaga zmian w postaci elektronizacji postępowania³⁹. Czy poprzestanie wyłącznie na wykładni

³¹ M. Szwed, *Nadmierny formalizm procesowy jako naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjalny”, zeszyt 2, 2020, s. 123.

³² M. Szwed, op. cit., s. 124.

³³ Ibidem.

³⁴ Ibidem.

³⁵ Ibidem.

³⁶ M.A. Nowicki, *Zbyt rygorystyczne warunki formalne składania dokumentów w drodze elektronicznej. Omówienie wyroku ETPC z dnia 23 maja 2024 r., 37943/17 i in. (Patricolo i inni)*, LEX/el. 2025.

³⁷ M.A. Nowicki, *Zbyt...*, s. 124.

³⁸ Ibidem.

³⁹ W. Piątek, *Realizacja europejskich standardów prawa do sądu w warunkach pandemii COVID-19. Stan obecny i wyzwania stojące przed sądownictwem administracyjnym*, „Europejski Przegląd Sądowy”, 2022, nr 10, s. 39.

literalnej art. 12b i art. 54 p.p.s.a. jest poprawne? Moim zdaniem na tak postawione pytanie należy udzielić odpowiedzi negatywnej. Jednym z filarów prawa do sądu jest prawo do uruchomienia skutecznej procedury przed sądem. Aby do tego doszło, skarga musi zostać rozpoznana merytorycznie. Odrzucenie skargi z przyczyn natury czysto formalnej prawnej pozbawia stronę tego fundamentalnego prawa. Sądy zdają się to czynić automatycznie i bezrefleksyjnie. Sądy powinny brać pod uwagę również wykładnię celowościową, która to zajmuje kluczową pozycję w prawie administracyjnym⁴⁰. Kluczowe jest zatem rozważenie, jaki cel przyświecał ustawodawcy przy wdrożeniu doręczeń elektronicznych do procedury sądowoadministracyjnej (usprawnienie postępowania i ekonomika procesowa) i dostrzeżenie luk w tym zakresie, a następnie rozstrzygnięcie wszelkich wątpliwości na korzyść strony.

Podsumowanie

W obecnym brzmieniu p.p.s.a., stosując wyłącznie wykładnię literalną, nasuwa się wniosek, że wniesienie skargi w formie dokumentu elektronicznego jest możliwe wyłącznie za pośrednictwem platformy ePUAP. Takie stanowisko dominuje w orzecznictwie. Jednak nie jest ono słuszne. Pogląd ten skupia się wyłącznie na treści przepisów i lekceważy możliwość ograniczenia stronie prawa do sądu, a zarazem jest przejawem nadmiernego formalizmu. Sama niedopuszczalność sprowadza się jedynie do niewłaściwego kanału komunikacji elektronicznej. Sądy nie biorą pod uwagę nieprecyzyjności przepisów i chaosu stanowiącego konsekwencję tego zjawiska. Ponadto nie zastanawiają się nad celem, jaki przyświecał ustawodawcy przy wdrożeniu systemu e-doręczeń do postępowania administracyjnego. Szczególnego znaczenia nabiera zatem projekt ministerstwa cyfryzacji, który zakłada dodanie art. 147a do u.d.e. w brzmieniu „Doręczenie korespondencji przez podmiot publiczny, osobę fizyczną albo podmiot niebędący podmiotem publicznym na adres do doręczeń elektronicznych podmiotu publicznego, jeżeli przepisy odrębne przewidują wnoszenie lub doręczanie korespondencji z wykorzystaniem elektronicznej skrzynki podawczej tego podmiotu, jest równoważne w skutkach prawnych z doręczeniem na elektroniczną skrzynkę podawczą tego podmiotu publicznego do dnia 1 stycznia 2028 r.”⁴¹ Ponadto projekt zakłada zmianę wdrożenia systemu e-doręczeń do sądów administracyjnych i tak zamiast 1 października 2029 r. datą graniczną miałyby być 1 października 2028 r.⁴² Zatem skoro

⁴⁰ M. Łazor, *Kilka uwag o wykładni celowościowej w prawie ochrony środowiska*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2021, z. 4 s. 34.

⁴¹ Źródło: <https://www.portalsamorzadowy.pl/pliki-download/275031.html> [pobrano dn.: 12.09.2025 r.].

⁴² Ibidem.

sam ustawodawca zauważył swoją lukę i postanowił umożliwić stronom skuteczne wnoszenie skarg za pośrednictwem organów poprzez system e-doręczeń, w mojej ocenie sądy powinny rozpoznawać takowe skargi merytorycznie. Ewentualnie rozbieżność w zakresie dopuszczalności może zostać wyeliminowana poprzez podjęcie uchwały przez NSA.

Bibliografia

Literatura

- Łazor M., *Kilka uwag o wykładni celowościowej w prawie ochrony środowiska*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2021, z. 4.
- Muzyczka K., *Prawo do sądu w sprawach administracyjnych*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2022, nr 3.
- Nowicki M.A., *Zbyt rygorystyczne warunki formalne składania dokumentów w drodze elektronicznej. Omówienie wyroku ETPC z dnia 23 maja 2024 r., 37943/17 i in. (Patricolo i inni)*, LEX/el. 2025.
- Piątek W., *Realizacja europejskich standardów prawa do sądu w warunkach pandemii COVID-19. Stan obecny i wyzwania stojące przed sądownictwem administracyjnym*, „Europejski Przegląd Sądowy” 2022, nr 10.
- Pietrasz P., *Czy ustawodawca, nowelizując ustawę o doręczeniach elektronicznych, zapomniał o postępowaniu sądowoadministracyjnym?*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2025, nr 4.
- Pietrasz P., *Doręczenia elektroniczne w postępowaniu administracyjnym oraz podatkowym od 10 grudnia 2023 r. a postępowania sądowoadministracyjne*, „Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego” 2023, nr 6.
- Romańska M., [w:] T. Woś (red.), *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, wyd. VI, art. 12(b), LEX/el 2016.
- Sarnecki P., [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. II, wyd. II, red. L. Garlicki, M. Zubik, art. 45, LEX/el 2016.
- Szwed M., *Nadmierny formalizm procesowy jako naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjalny” 2020, z. 2.
- Tuleja P., [w:] P. Czarny, M. Florczak-Wątor, B. Naleziński, P. Radzewicz, P. Tuleja, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, art. 45, LEX/el 2023.

Orzecznictwo

- Postanowienie WSA we Wrocławiu z dnia 20 marca 2025 r., sygn. akt II SAB/Wr 247/25 (dostępne w CBOSA).
- Postanowienie WSA w Olsztynie z dnia 28 marca 2025 r., sygn. akt I SA/OI 15/25 (dostępne w CBOSA).

- Postanowienie WSA w Gliwicach z dnia 31 marca 2025 r., sygn. akt I SAB/GI 4/25 (dostępne w CBOSA).
- Postanowienie WSA w Opolu z dnia 16 maja 2025 r., sygn. akt I SA/Op 285/25 (dostępne w CBOSA).
- Postanowienie WSA w Krakowie z dnia 16 czerwca 2025 r., sygn. akt I SA/Kr 327/25 (dostępne w CBOSA).
- Postanowienie WSA w Gliwicach z dnia 8 września 2025 r., sygn. akt I SA/GI 860/25 (dostępne w CBOSA).
- Postanowienie WSA w Poznaniu z dnia 20 września 2025 r., sygn. akt II SAB/Po 229/25 (dostępne w CBOSA).
- Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 30 kwietnia 2025 r., sygn. akt IV SAB/Po 51/25 (dostępny w CBOSA).
- Wyrok WSA w Gdańsku z dnia 16 lipca 2025 r., sygn. akt I SA/Gd 302/25 (dostępny w CBOSA).
- Wyrok WSA w Gdańsku z dnia 17 lipca 2025 r., o sygn. akt III SA/Gd 189/25 (dostępny w CBOSA).
- Postanowienie NSA z dnia 12 czerwca 2025 r., sygn. akt III OZ 294/25 (dostępne w CBOSA).
- Postanowienie NSA z dnia 12 czerwca 2025 r., sygn. akt I FSK 786/25 (dostępne w CBOSA).
- Postanowienie NSA z dnia 24 czerwca 2025 r., sygn. akt II FSK 672/25 (dostępne w CBOSA).
- Postanowienie NSA z dnia 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 4865/21 (dostępne w CBOSA).
- Wyrok WSA w Warszawie z dnia 11 czerwca 2025 r., sygn. akt III SA/Wa 778/25 (niepubl).
- Postanowienie WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 9 września 2025 r., sygn. akt I SA/Go 264/25 (dostępne w CBOSA).

Akty prawne

- Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1045.
- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, t.j.: Dz. U. z 2024., poz. 935 ze zm.
- Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 1557.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483.
- Konwencja z dnia 4 listopada 1950 r. o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, Dz. U. z 1993 r., nr 61, poz. 284.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z dnia 19 grudnia 1966 r., Dz. U. z 1977 r., nr 38, poz. 167.

Źródła internetowe

Dziennik Gazeta Prawna nr 154/2025.

https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/Handbook_access_justice_POL [pobrano dn.: 12.09.2025 r.]

<https://www.portalsamorzadowy.pl/pliki-download/275031.html> [pobrano dn.: 14.09.2025 r.]

Śliwczyński B., Łuczak-Noworolnik L. (red.), *e-Wymiar sprawiedliwości w aspekcie europejskim*, <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi5nNqbpNiPAXVdAxAlHbibHkgQFnoECCMQAQ&url=https%3A%2F%2Fbibliotekanauki.pl%2Fbooks%2F2029518.pdf&usg=AOvVawOngvulpW3RHbdkfZtByII&opi=89978449> [pobrano dn.: 13.09.2025 r.].

Admissibility of filing a complaint with an administrative court via the electronic delivery system

Abstract

This article discusses the issue of electronic service of documents in administrative court proceedings. The legislator decided to fully implement this institution in proceedings before administrative court only from 1st October 2029. Meanwhile, public administration and tax authorities have been using it since the beginning of 2025. Importantly, in administrative court proceedings, an indirect procedure for filing complaints applies. In view of the provisions of Article 12b and Article 54 §1 of the Code of Administrative Procedure, most courts have taken the position that a complaint lodged via the e-delivery system is inadmissible. However, some courts have found this view restricts the right to a court and constitutes excessive formalism. This article attempts to answer the question of whether such a complaint is admissible.

Keywords: electronic delivery, complaint, administrative court proceedings, electronization of proceedings, excessive formalism, right to a trial.